

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Møteprotokoll

Utvalg: Verneområdestyret for SVR

Møtested: Teams

Dato: 02.12.2020

Tidspunkt: 10.00- 12.15

Timer godkjent for møtegodtgjørelse: 3 t og 30 min.

Følgende faste medlemmer møtte:

Bjørn Laugaland	Leder
Jonny Liland	Nesteleder
Gerd Helen Bø	Medlem
Steinar Kyrvestad	Medlem
Inger Lise Lund Stulien	Medlem
Margrete Dysjaland	Medlem
Margrethe Handeland	Medlem
Stanley Wirak	Medlem
Jan D Dalen	Medlem
Janne Nystøl	Medlem
Sigbjørn Fossdal	Medlem
Henry Tendenes	Medlem
Per Sverre Kvinlaug	Medlem

Fra administrasjonen møtte:

Alf Odden Verneområdeforvalter
Jørn Haug Verneområdeforvalter
Guro Sødergren Verneområdeforvalter

Andre:

Einar Heegaard, Fylkesmannen i Rogaland
Katrine Skaiaa Gunnersli, Fylkesmannen i Agder
Olaf Landsverk, Statens Naturoppsyn (under orienteringer).

Saksliste

ST 42/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

ST 43/20 Val av en representant til å skrive undermøteprotokollen saman med styreleiar

ST 44/20 Orienteringer

RS 167/20 Referatsaker

RS 168/20 Tillatelse angående bruk av helikopter, ATV med belter og snøskuter i forbindelse med frakt av felt storvilt (gnr/bnr: 102/5- 106/3) Hægebostadkommune

RS 169/20 Tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med frakt av solcellepanel til hytte i Grytdalen, Sirdalkommune

RS 170/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Myklevatn - Urevatn. 64/1 Bjørgulv N. Berg. Valle kommune

RS 171/20 Innvilga søknad om snøscooterløyve i verneområdet SVR. Berg - Gjuvatn. 48/13 Olav Jan Nomeland. Valle kommune.

RS 172/20 Tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med tilsyn av vannkraftanlegg, Storevann- Åseral kommune, Agder Energi

RS 173/20 Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Brudlebu i Dyraheio landskapsvernområde, gnr/bnr, 56/1, Suldal kommune - Olav Martin Bråtveit.

RS 174/20 Tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med befarings/tilsyn med linjenett mellom Lyse og Solhom, AF Decome AS

RS 175/20 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Sandvassbu i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 11/1, Sirdal kommune - Per Jan Bakken

RS 176/20 Innvilga søknad om dispensasjon om bruk av drone i samband med filmopptak på Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 22/1, Sandnes kommune - Alastair Lee

RS 177/20 Delvis innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Jarnsverk - Stedi. 63/6 Hallvard Tveit Berg. Valle kommune

RS 178/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Berg - Bossbustøylane 51/3 Olav Jore. Valle kommune

RS 179/20 Søknad om dispensasjon til transport med helikopter i forbindelse med reparasjon på hyttetak i Grytdalen (gnr/bnr 2/44),Sirdal kommune

RS 180/20 Innvilga søknad om dispensasjon til utviding av eksisterande sankehytte i Pjåkevassdalen i Dyraheio landskapsvernområde, gnr/bnr, 39/1, Suldal kommune - Kjell Ove Nærheim

RS 181/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Berg - Sveling 50/68 Eivind Berg. Valle kommune.

RS 182/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Jarnsverk - Rolfsbu. 61/1 Grethe Stumpf. Valle kommune.

RS 183/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Bergstøyl 63/20. Einar Brokke. Valle kommune

RS 184/20 Innvilga søknad om bruk av snøskuter i verneområdet SVR. Berg - Gjuvatn. 48/4 Åsmund Haugen. Valle kommune.

RS 185/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i SVR. Berg - Sveling. 50/2 Sigrid Bø. Valle kommune.

RS 186/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Tjønndalen 62/14 .Per Reidar Spieler. Valle kommune

RS 187/20 Innvilga søknad om tilbygg til støylsbu. Augundstjønn 50/68. Torleiv Bø. Valle kommune.

RS 188/20 Innspel vedr. parkering og ferdsel langs BrokkeSuleskarveien

RS 189/20 Kvalitetsnorm for villrein - kopi - iverksetting og oppfølging

RS 190/20 Tillatelse til bruk av helikopter og ATV med belter i forbindelse med frakt av felt storvilt gnr/106/bnr4 i Hægebostad kommune

RS 191/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter til Låghellerbui, 50/10. Olav Kåre Bø. Vallekommune

RS 192/20 Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Kvanndalen turisthytte i Kvanndalen landskapsvernområde, gnr/bnr, 68/1, Suldal kommune - Stavanger turistforening

RS 193/20 Tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med letting etter sau i Setesdal Vesthei, Livar Ravndal

RS 194/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Skarg - Djupetjønn. 11/1 Gunnar Tveiten. Bykle kommune.

RS 195/20 Tillatelse til transport med snøskuter gnr/bnr 191/5- Torleiv Kvinen, Kvinesdal kommune- SVR

RS 196/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Rolfsbu, 61/1 Ingrid Stumpf.Valle kommune.

RS 197/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. 60/35 Store Sandvatn, Niklos Berg. Valle kommune

RS 198/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Juvassbeitet 48/16 Tarald Nomeland. Valle kommune.

RS 199/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter til Rossåsen i Ljosådalen naturreservat. 27/1 Knut Rike. Valle kommune.

RS 200/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Augundstjønn - 50/68/1. Torleiv Bø. Valle kommune

RS 201/20 Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport i samband med leiting etter sau i Lusageia landskapsvernområde, Hjelmeland kommune - Dyre Flatø Nessa

RS 202/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Rennevatn og Kverevatn 62/6 og 62/7 Torbjørg Hovet. Valle kommune.

RS 203/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Berg - Sveling. Torjus B.Berg 51/1. Valle kommune.

RS 204/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Berg - Sveling. 50/2Gjermund Bø. Valle kommune.

RS 205/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Bossbustøylen. 50/68 ArildStene. Valle kommune

RS 206/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Berg - Augundtjønnstølen. 50/8 Torbjørg Ege. Valle kommune.

RS 207/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Fiti, 68/1 Marton Laksesvela.Valle kommune.

RS 208/20 Langevatn - kopi av vedtak - stenging av tiltaksvei for allmenheten - godkjenning av plan for plassering av bommer

RS 209/20 Innvilga søknad oppføring av oppbevaringsskap for propan. Øyuvsbu turisthytte, 64/1-2 DNT sør Valle kommune

RS 210/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Jarnsverk - Urevotni -Øyuvsbu. 64/2 Olav K. Nomeland. Valle kommune

RS 211/20 Kvalitetsnorm for villrein - kopi - iverksetting og oppfølging

RS 212/20 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i SVR. Berg -Bossbustøylen. Torhild Aamlid. 50/9. Valle kommune

ST 45/20 Søknad om gjennomføring av Hovden Ultra 2021-2023

ST 46/20 Førebunde klagehandsaming – Stavanger turistforening - Søknad om dispensasjon til bygging av Skansen turisthytte i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 22/1, Sandnes kommune

ST 47/20 SBK-BASE - Tilleggssøknad om helikopterlandinger på Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde i samband med Heliboogie 2021, gnr/bnr, 22/1, Sandnes kommune

ST 48/20 Prinsippsak om istandsetting av hellere med kulturhistorisk verdi i verneområdene i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde

ST 49/20 Søknad om oppføring av ny fritidsbolig gnr/bnr 2/62 i Grytdalen hyttefelt, Sirdal kommune- SVR LVO

ST 50/20 Søknad om økonomisk kompensasjon, Sesilåmi

ST 51/20 Oppfølging av byggetiltak i Finndalen gnr/bnr 8/1 i Åseral kommune; søknad om byggetiltak i etterkant, pålegg om retting og tvangsmulkt, Atle Korsmo

ST 52/20 Framlegg til skisse til bomreglement for anleggsvegen Sandvatnet-Holmavatnet, Holmavassåno biotopvernområde og Dyraheio landskapsvernområde, Suldal kommune

ST 53/20 Møteplan for verneområdestyre for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane 2021

ST 54/20 Eventuelt

ST 42/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Ingen merknad

ST 43/20 Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Sigbjørn Fossdal ble valgt til å underskrive protokollen sammen med styreleder.

ST 44/20 Orienteringer

Dokumentasjon av snøskuterkjøring i deler av Bygland, Hægebostad og Åseral 2020

Olaf Landsverk (SNO) presenterte rapport fra oppsyn motorferdsel i 2020. Rapporten var sendt styret på forhånd. Det generelle bildet er mye ulovlig kjøring med snøscooter sør i verneområdene og spesielt i Åseral, Hægebostad og deler av Bygland. Mindre lengre nord.

Nytt kartbrosjyre for verneområdene

Forslag fra forvaltningssekretariatet ble presentert. Miljødirektoratet koster en slik brosjyre. Verneområdestyret syntes i det store og hele at forslaget så veldig bra ut. Enkelte skrivefeil ble notert. Evt. andre innspill til utkastet må sendes forvaltningssekretariatet v/Alf Odden senest 8.12.2020.

ST 45/20 Søknad om gjennomføring av Hovden Ultra 2021-2023

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Enstemmig vedtatt som innstilling

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfaldloven § 48 får Roger Nodeland løyve til å arrangere terrengløpet Hovden Ultra der delar av traseen går i Vidmyr naturreservat og Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Løyvet gjeld for tre år og følgjande datoar: 18.9.2021, 17.9.2022 og 16.9.2023

Verneområdestyret legg vekt på at arrangementet er av avgrensa storleik og vert gjennomført i ein kort periode. For ein stor del vert det nytta eksisterande stiar og vegar. Ved gjennomføring av tilsvarande arrangement 2018 – 2020 vart det ikkje registrert skadar på vegetasjonsdekke der traseen kryssa Vidmyr naturreservat.

Det vert sett følgjande vilkår for gjennomføring:

- For tal deltakarar på lang løype som går over Vidmyr vert det sett eit øvre tak på 50 deltakarar.
- Løyvet til arrangementet kan bli dregen inn på kort varsel om det oppheld seg fostringsflokkar med villrein nær traseen. Arrangør må ha dialog med lokalt SNO om dette i dagane før arrangementet.

- Innan 15. november kvart år må arrangør sende inn ein kort rapport frå gjennomføringa.

Arrangør vert oppmoda om å ha dialog med råka grunneigarar med siktemål å få til ei semje om gjennomføring.

ST 46/20 Førebuaende klagehandsaming - Stavanger turistforening – Søknad om dispensasjon til bygging av Skansen turisthytte i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 22/1, Sandnes kommune

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Behandling i møte

Nytt forslag fra Stanley Wirak:

Klagen tas ikke til følge. Det er ikke framkommet nye momenter som ikke var kjent for styret ved behandlingen av saken.

Styret fastholder sitt tidligere vedtak med de samme begrunnelser som framkommer i vedtaket. I tillegg vil styret påpeke følgende forhold;

- *Plasseringen av hytta i terrenget er slik at den vil være ganske godt skjult med høyere fjell og knauser bak og på kantene og med bare begrenset synlighet fra Lysefjorden.*
- *Plasseringen er ikke i et kjerneområde for villreinen og vil derfor ikke påvirke villreinen på noen som helst måte. Turisthytta vil, som en del av Lysefjordruten, være med på å trekke ferdsel vekk fra de mest sårbare områdene og vil på den måten bidra til å ivareta vernehensynene.*
- *Tiltaket vil klart være i samsvar med utarbeidet besøksstrategi for verneområdet. Hensikten med besøksstrategien er å la allmenheten gjennom besøk få oppleve flotte naturområder.*

Styret ønsker derfor ytterligere å vektlegge at hensynet til allmenhetens interesser vil bli ivaretatt svært positivt. Styrets klare vurdering er at det her er en klar overvekt av velfunderte grunner for å kunne innvilge dispensasjon.

Nytt forslag fra Jonny Liland:

Som forvalters innstilling, men der siste avsnitt tas ut.

Avstemming

Under avstemmingen ble forslagene fra forvalter og Stanley Wirak satt opp imot hverandre.

Stanley Wirak sitt forslag ble vedtatt med ti stemmer: *Margrete Dysjaland, Steinar Kyrvestad, Stanley Wirak, Henry Tendenes, Gerd Helen Bø, Margrethe Handeland, Inger Lise Lund Stulien, Per Sverre Kvinlaug, Bjørn Laugaland og Sigbjørn Fossdal.*

Følgende stemte for forslaget fra Jonny Liland: *Jan Dalen, Janne Nystøl og Jonny Liland*

Vedtak

Klagen tas ikke til følge. Det er ikke framkommet nye momenter som ikke var kjent for styret ved behandlingen av saken.

Styret fastholder sitt tidligere vedtak med de samme begrunnelser som framkommer i vedtaket. I tillegg vil styret påpeke følgende forhold;

- *Plasseringen av hytta i terrenget er slik at den vil være ganske godt skjult med høyere fjell og knauser bak og på kantene og med bare begrenset synlighet fra Lysefjorden.*
- *Plasseringen er ikke i et kjerneområde for villreinen og vil derfor ikke påvirke villreinen på noen som helst måte. Turisthytta vil, som en del av Lysefjordruten, være med på å trekke ferdsel vekk fra de mest sårbare områdene og vil på den måten bidra til å ivareta vernehensynene.*
- *Tiltaket vil klart være i samsvar med utarbeidet besøksstrategi for verneområdet. Hensikten med besøksstrategien er å la allmenheten gjennom besøk få oppleve flotte naturområder.*

Styret ønsker derfor ytterligere å vektlegge at hensynet til allmenhetens interesser vil bli ivaretatt svært positivt. Styrets klare vurdering er at det her er en klar overvekt av velfunderte grunner for å kunne innvilge dispensasjon.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret viser til klage frå Fylkesmannen i Rogaland på vedtak fatta av verneområdestyret 16.09.2020, sak 40/20. Det visast og til saksframlegg i same sak. Med heimel i forvaltningslova § 33 andre ledd, gjer verneområdestyret om nemnde vedtak, og avslår søknaden frå Stavanger turistforening om dispensasjon til bygging av Skansen turisthytte i Frafjordheiane landskapsvernområde.

Nytt vedtak har følgjande ordlyd:

I medhald av §2 og §3, punkt 1.1 i føreskrift om verneplan for Frafjordheiane, blir det gitt avslag på Stavanger turistforening sin søknad frå 05.09.2019, om dispensasjon for bygging av ei ny sjølvbetent turisthytte ved Skansen. Ei samla bygningsmasse på 295m² (BYA) plassert ute på stupkanten, blir vurdert til å ha ein negativ påverknad verneverdiane knytt til landskapet. Ein dispensasjon vil og ha omfattande presedensverknader i høve til bygging av andre turisthytter, både i regi av turistforeiningane og private interesser. Bygging av Skansen turisthytte oppfyller dermed ikkje vilkåra for ein dispensasjon etter naturmangfaldsloven sin §48, første ledd, første alternativ.

Verneområdestyret vil samstundes oppmode Stavanger turistforening om å sende inn ein nysøknad om bygging av Skansen turisthytte. I den nye søknaden bør riving av turisthytta Langavatn leggst inn som eit kompensierende tiltak. I søknaden bør og den nye turisthytta plasserast ved eksisterande turistløype mellom Flørli og Kjerag, og utforminga av hytta må tilpassast landskapet på staden. Storleik og overnattingskapasitet bør være om lag som eksisterande hytte ved Langavatn.

ST 47/20 SBK-BASE - Tilleggssøknad om helikopterlandingar på Kjerag i Frafjordheiane landskapsvernområde i samband med Heliboogie 2021, gnr/bnr, 22/1, Sandnes kommune

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret viser til vedtak i styresak 38/20, og tilleggssøknad frå SBK BASE om dispensasjon til å la passasjerar sitte på med helikoptera ned frå Kjerag under Heliboogie 2021. Med heimel i forvaltningslova § 33 andre ledd, gjer verneområdestyret ei mindre endring avnemnde vedtak. Dispensasjonen til Heliboogie 2021 blir endra til følgjande: I medhald av §2 og §3, punkt 5.1, i Føreskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde, samt §48 i naturmangfaldlova, får SKB BASE v/ Stein Edvardsen dispensasjon til å bruke helikopter til persontransport i samband med arrangementet "Heliboogie 2021". Verneområdestyret legg til grunn at forstyrringa av fotturistar er avgrensa og går føre seg over eit så kort tidsrom at dette vurderast til å ikkje være i strid med verneføremålet.

Det visast elles til Miljødirektoratet si klageavgjerd for Heliboogie 2020.

Verneområdestyret vil og vise til nasjonal praksis som er nedfelt i Klima og miljødepartementet sitt rundskriv T-1/96. Dette opnar for at passasjerar kan sitte på med transportar som uansett ville bli gjennomført. Verneområdestyret vil presisere at dette dermed berre gjeld for returflygingar frå Kjerag etter at helikopteret har frakta basehopperar til staden. Å ta med andre passasjerar saman med basehopperane frå Lysebotn til Kjerag vil kunne medføre behov for fleire transportar, og er derfor ikkje tillat.

Dispensasjonen gjeld for tidsrommet 23-26. juni 2021.

Dispensasjonen avgrensast til totalt 200 landingar.

Transportane skal gå føre seg mellom dei to landingspunkta Lysebotn og Kjerag, og følgje flygeruter som er teikna inn på kartet i vedtaket. Dispensasjonen gjeld berre transport av basehopperar og arrangørstab til og frå Kjerag. Andrekan sitte på returtransportane frå Kjerag til Lysebotn dersom dette ikkje medføre auke i talet på transportar.

Det må ikkje takast med gjenstandar som kan medføre forsøpling utfor stupkanten. Verneområdestyret vil og understreke at oppsetting av mellombelse installasjonar og bruk av boreboltar er søknadspliktig etter verneføreskrifta.

Dispensasjonen blir gitt med desse vilkåra:

- Det må innhentast nødvendig dispensasjon frå Sandnes kommune og samtykke frå grunneigar.
- Deltakarar og arrangørstab må ha eit deltakarbevis slik at dei kan skiljast frå andre passasjerar ved kontroll.
- Det må leverast inn rapportskjema over kor mange transportar som er gjennomførde til forvaltningssekretariatet innan 1. august 2021.

Kart over flygeruter

Kart over flygeruter

— Flyrute ned
— Flyrute opp

ST 48/20 Prinsippsak om istandsetting av gamle hellere av kulturhistorisk verdi i verneområdene for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane.

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gi tiltakshavere dispensasjon til restaurering av hellere. Tiltaket må ikke være i strid med verneverdier

eller verneformål, dette må være en forutsetning for å kunne gi dispensasjon.

Plassering av tiltaket vil bli lagt stor vekt på i en slik vurdering.

Ved eventuell dispensasjon ligger disse vilkårene til grunn:

- Utforming, materialbruk og byggeteknikk skal være autentisk fra den tiden helleren/kulturminne var i bruk.
- Etter restaurering skal helleren stå åpen slik at allmenheten får tilgang.
- Det skal foreligge en plan for tiltaket som skal utarbeides sammen med kulturminnesstyremakta

ST 49/20 Søknad om oppføring av ny fritidsbolig gnr/bnr 2/62 i Grytdalen hyttefelt, Sirdal kommune- SVR LVO

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Forvalters innstilling

Med medhold i § 48 i naturmangfoldloven og med støtte i forvaltningsplan for SVR landskapsvernområde og retningslinjer for byggetiltak i Grytdalen hytteområde, får Joakim og Anita Svensson dispensasjon fra verneforskriften til realisering av ny fritidsbolig (BYA 75m2), på gnr. 2 bnr. 62 i Grytdalen hyttefelt i Sirdal kommune.

Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- Det må innhentes nødvendig byggetillatelse fra Sirdal kommune.
- Hytta skal oppføres slik den er prosjektert i byggesøknad datert 29. oktober 2020.
- Hyttas utforming, materialvalg og farge skal være i tråd med retningslinjene i forbyggetiltak i Grytdalen hytteområde, utviklet av Sirdal kommune og behandlet av verneområdestyret i styresak 15/2006, revidert 15.06. 2019.
- Byggearbeidet skal foregå så skånsomt som mulig, terrenginngrep tillates ikke utover å grave ned fundament.
- Alt avfall fra byggearbeidet skal fjernes i henhold til gjeldende regler og standarder. Skal transporteres ut og leveres på godkjent avfallsmottak.
- Det må søkes om eget løyve til motorisert ferdsel i forbindelse med transport av byggematerialer, utstyr og avfall, dersom det trengs utenfor åpen vei. Det gis ikke dispensasjon til kjøring på barmark.

ST 50/20 Søknad om økonomisk kompensasjon, Sesilåmi

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår søknad fra Sesilåmi om økonomisk kompensasjon på kr. 150 000. Arrangøren bør være godt kjent med risikoen for at arrangementet kan avlyses med hensyn til villrein. At løyvet kan trekkes tilbake av hensyn til viltet har ligget som et standardvilkår i løyve i flere år. Verneområdets midler skal gå til tiltak som fremmer verneverdiene og som er forankret i en skjøtsels- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter. Kompensasjon til ulike arrangement er ikke innenfor formålet for bruk av tiltaksmidler.

**ST 51/20 Oppfølging av byggetiltak i Finndalen gnr/bnr 8/1 i Åseral kommune.
Pålegg om retting og søknad om etterbehandling av byggetiltak.**

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Behandling

Nytt framlegg fra Inger Lise Lund Stulien:

Plassering: Tiltakshaver burde ha søkt om endra plassering før bygget ble satt opp. Det søkes nå om etter godkjenning og styret må da behandle det som om det var søkt plassert der i første omgang.

Selv om det er mer eksponert enn der enn der hytta som er revet var plassert, ser en ikke at den fremstår så ruvende og dominerende at den ikke kan godkjennes plassert der. Det er større åser og fjell i området rundt. Det er positivt at ny plassering nå er trukket lengre vekk fra nærmeste tjern. En godkjenner omsøkte plassering.

Høyde og størrelse på hytta: Det er ikke samsvar mellom løyve og godkjente tegninger. Snittegning viser 4,5 m fra underkant bjelkelag til overkant takstol/sperr, når en har fått på takkonstruksjonen blir det ca 4,8m

Kontrollmålinger viser at hytta er bygd i samsvar med det. Det er beklagelig at ikke både tiltakshaver og SVR har vært bevisste på at tegninger må være korrekte og i samsvar med løyvet.

Siden SVR og har feil her må det komme tiltakshaver til gode og derfor godkjenne at hytta er satt opp etter godkjente tekninger, dvs at den er 4,8 m høy fra underkant bjelkelag til topp møte(oppå taktekking).

Høyde på pilarer/grunnmur: Foto fra tomte viser at den så forholdsvis flat ut før de begynte å grave, en har forståelse for at de store steinene i det ene hjørnet kunne framstå som fast fjell, og at det medførte at deler av tomte fikk høy mur. På grunnlag av dette godkjennes en gjennomsnittshøyde på grunnmur/pilarer på 67 cm.

Badestamp, Bod og veranda: Tiltakshaver viser blant annet til Åseral kommune sine hjemmesider hvor det står info om hva som kan føres opp uten å søkes om, men der står det og at en alltid må undersøke hva reguleringsplanen tillater. Tiltakene er ikke i samsvar med reglene i verneområdet, og en avslår derfor dette. Stamp, veranda og uthus må fjernes. Det kan beholdes en liten veranda ved inngangsparti slik at trappa kan føres opp der.

Solcelleanlegg og tretak: Tiltakshaver har valgt ikke reflekterende solcelleanlegg som fremstår «finere» enn tradisjonelle eldre panel. Det er og valgt å legge disse på taket i samme vinkel som taket istedenfor å ha solcellepanel skråstilt på vegg. Det er og, ifølge tiltakshaver, valgt å ha ekstra mange panel, slik at hele den ene taksiden ble dekket, da det ser penere ut. Solcelleanlegg og tretak godkjennes.

Forvalter poengterte at nytt framlegg fra Inger Lise Stulien måtte hjemles og begrunnes, og at verneområdestyret også burde ta stilling til tiltak som ikke var fanget opp i nytt framlegg. Dette gjaldt kum gravd ned på tomta, borehull med innlagt vann på hytta samt varsel om tvangsmulkt og tvangsgjennomføring. Det bør også kreves nye tegninger før godkjenning av liten veranda og trapp ved inngangsparti.

Nytt framlegg fra Inger Lise Lund Stulien var etter dette som følger:

Med heimel i naturmangfoldloven § 48 godkjenner verneområdestyret *plassering, mønehøyde og høyde på mur/pilarer på hytta*, slik den er oppført, og etter søknad fra tiltakshaver datert 9.11.2020. Videre godkjenner verneområdestyret *solcelleanlegg og tretak* på driftshytta som oppført.

Begrunnelse:

Verneområdestyret legger vekt på at det er fjell og åser i omkringliggende område som gjør at driftshytta ikke framstår som ruvende og dominerende i landskapet og det er positivt at driftshytta er trukket lenger vekk fra vatnet sør-øst for tomta. Solcelleanlegget på taket er ikke-reflekterende og mindre synlig enn eldre tradisjonelt solcellepanel. Plassert heldekkende på den ene taksiden, og istedenfor flere panel skråstilt på vegg, gir det også en bedre estetisk løsning.

Med bakgrunn i dette vil ikke plasseringen og utformingen stride mot vernevedtaket formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Driftshytta sin konstruksjon er høyere enn tillatt i verneområdet, men på grunn av at SVR har godkjent disse tegningene 30.06.16, godkjenner den denne høyden. Dokumentasjon fra tomtarbeid viser at terrenget så forholdsvis flatt ut før de begynte å grave, en har forståelse for at de store steinene i det ene hjørnet kunne framstå som fast fjell, og at det medførte at deler av tomta fikk høyere mur.

Med heimel i verneforskriften for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. 4 pkt. 1.1, avslår verneområdestyret søknad om oppføring av *badestamp, veranda med unntak av 1m ved inngangsdør, dør til krypkjeller, bod og forstøtningsmurer/murgang mellom bod og hytte*. Tiltakene er vurdert etter nevnte § 48 i naturmangfoldloven. Verneområdestyret legger vekt på at konstruksjonene ikke vurderes som nødvendig ut fra hyttas funksjon som driftshytte og at det samlede bebygde arealet (BYA) med dette overskrider retningslinjene i forvaltningsplanen kap. 2.3.4. Konstruksjonene bidrar også i betydelig grad til at de samlede byggetiltakene på tomta framstår mere eksponert i landskapet.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 69 pålegger verneområdestyret tiltakshaver Atle Korsmo fjerning av følgende konstruksjoner på tomta i Finndalen:

- Bod bygd øst for hytta samt forstøtningsmurer/murgang mellom bod og hytte
- Dør til krypkjeller fjernes, og terreng fylles opp. Dør kan erstattes med lav inspeksjons luke/dør inn til krypkjeller.
- Veranda med unntak av et del med dybde på 1 m foran inngangsdør. Trapp føres opp langs hyttevegg.
- Badestamp bygd vest for hovedhytta inkludert panelvegg mot vest
- Synkekom gravd ned nord for hovedhytta og innvendig vanninstallasjon. Det er ikke omsøkt eller godkjent å legge inn vann i hytta.

De nevnte konstruksjonene skal transporteres ut av verneområdet. Bygningsavfall skal leveres på godkjent mottak. Frist for gjennomføring settes til 15.8.2021. Det må søkes særskilt om bruk av helikopter for gjennomføringen av transporten og der tiltakshaver skal unngå slik transport i perioden 1.4 – 1.6.

Verneområdestyret varsler samtidig om bruk av tvangsmulkt etter naturmangfoldloven § 73 og tvangsgjennomføring etter naturmangfoldloven § 71, dersom konstruksjonene nemnd i prikkpunkt 1 – 5 ikke fjernes innen fastsatte frist 15.8.2020.

Avstemming

Framlegg fra Inger Lise Lund Stulien ble vedtatt med 8 stemmer; *Stanley Wirak, Henry Tendenes, Margrete Dysjaland, Jonny Liland, Inger Lise Lund Stulien, Janne Nystøl, Per Sverre Kvinlaug og Sigbjørn Fossdal*

Forvalters innstilling fikk 5 stemmer; *Bjørn Laugaland, Gerd Helen Bø, Jan Dalen, Margrethe Handeland og Steinar Kyrvestad.*

Vedtak

Med heimel i naturmangfoldloven § 48 godkjenner verneområdestyret *plassering, mønehøyde og høyde på mur/pilarer på hytta*, slik den en oppført, og etter søknad fra tiltakshaver datert 9.11.2020. Videre godkjenner verneområdestyret *solcelleanlegg og tretak* på driftshytta som oppført.

Begrunnelse:

Verneområdestyret legger vekt på at det er fjell og åser i omkringliggende område som gjør at driftshytta ikke framstår som ruvende og dominerende i landskapet og det er positivt at driftshytta er trukket lenger vekk fra vatnet sør-øst for tomta. Solcelleanlegget på taket er ikke-reflekterende og mindre synlig enn eldre tradisjonelt solcellepanel. Plassert heldekkende på den ene taksiden, og istedenfor flere panel skråstilt på vegg, gir deg også en bedre estetisk løsning. Med bakgrunn i dette vil ikke plasseringen og utformingen stride mot vernevedtaket formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Driftshytta sin konstruksjon er høyere enn tillatt i verneområdet, men på grunn av at SVR har godkjent disse tegningene 30.06.16, godkjenner en denne høyden. Dokumentasjon fra tomtearbeid viser at terrenget så forholdsvis flatt ut før de begynte å grave, en har forståelse for at de store steinene i det ene hjørnet kunne framstå som fast fjell, og at det medførte at deler av tomta fikk høyere mur.

Med heimel i verneforskriften for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. 4 pkt. 1.1, avslår verneområdestyret søknad om oppføring av *badestamp, veranda med unntak av 1m ved inngangsdør, dør til krypkjeller, bod og forstøtningsmurer/murgang mellom bod og hytte*. Tiltakene er vurdert etter nevnte § 48 i naturmangfoldloven. Verneområdestyret legger vekt på at konstruksjonene ikke vurderes som nødvendig ut fra hyttas funksjon som driftshytte og at det samlede bebygde arealet (BYA) med dette overskrider retningslinjene i forvaltningsplanen kap. 2.3.4. Konstruksjonene bidrar også i betydelig grad til at de samlede byggetiltakene på tomta framstår mere eksponert i landskapet.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 69 pålegger verneområdestyret tiltakshaver Atle Korsmo fjerning av følgende konstruksjoner på tomta i Finndalen:

- Bod bygd øst for hytta samt forstøtningsmurer/murgang mellom bod og hytte
- Dør til krypkjeller fjernes, og terreng fylles opp. Dør kan erstattes med lav inspeksjons luke/dør inn til krypkjeller.
- Veranda med unntak av et del med dybde på 1 m foran inngangsdør. Trapp føres opp langs hyttevegg.
- Badestamp bygd vest for hovedhytta inkludert panelvegg mot vest
- Synkekom gravd ned nord for hovedhytta og innvendig vanninstallasjon. Det er ikke omsøkt eller godkjent å legge inn vann i hytta.

De nevnte konstruksjonene skal transporteres ut av verneområdet. Bygningsavfall skal leveres på godkjent mottak. Frist for gjennomføring settes til 15.8.2021. Det må søkes særskilt om bruk av helikopter for gjennomføringen av transporten og der tiltakshaver skal unngå slik transport i perioden 1.4 – 1.6.

Verneområdestyret varsler samtidig om bruk av tvangsmulkt etter naturmangfoldloven § 73 og tvangsgjennomføring etter naturmangfoldloven § 71, dersom konstruksjonene nemnd i prikkpunkt 1 – 5 ikke fjernes innen fastsatte frist 15.8.2020.

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 69 pålegger verneområdestyre for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde tiltakshaver Atle Korsmo retting av tiltak som er gjennomført uten tillatelse og i strid med verneforskriften. Pålegg om retting omfatter fjerning av alle bygningsmessige konstruksjoner på stedet, Finndalen i Åseral kommune, gnr/bnr 8/1.

Alle konstruksjoner skal transporteres ut av verneområdet. Bygningsavfall skal leveres på godkjent mottak. Ved bruk av motorisert transport for fjerning må det søkes spesielt om dette.

Det legges særlig vekt på at plasseringen av hovedbygningen avviker betydelig fra byggetillatelsen og er plassert på en høyde som gjør den mer eksponert i terrenget og landskapet. Videre er hovedbygningen oppført med større høyde og annet taktekke enn det ble gitt tillatelse til. Det er i tillegg oppført flere bygninger og konstruksjoner som det aldri er søkt om eller gitt tillatelse til etter verneforskriften. Tiltakshaver har i tillegg utført tiltak etter pålegg om byggestans, og det er gjennomført transport med helikopter utover det som lå i tillatelsen til slik transport.

Frist for gjennomføring settes til 15.08.2021 og skal gjennomføres utenom perioden 01.04-01.06. Forvaltningsmyndigheten skal varsles når bygningskonstruksjonene er fjernet. Når det ved etterkontroll konkluderes med at pålegget er fulgt opp anses saken som avsluttet.

Varsel om bruk av tvangsmulkt og mulig tvangsgjennomføring

Forvaltningen har anledning til å benytte tvangsmulkt for å sikre etterlevelse av pålegg om retting, jfr. naturmangfoldloven § 73. Det gjøres også oppmerksom på at dersom vedtak om retting som ikke etterkommes av den ansvarlige, så kan fjerning gjennomføres fysisk av forvaltningen, jfr. naturmangfoldloven § 71. Utgifter til slik retting kan kreves dekket av den ansvarlige.

Verneområdestyre varsler herved om at det vil bli vurdert å bruke tvangsmulkt etter naturmangfoldloven § 73 dersom hytta ikke blir fjernet innen den fristen som er fastsatt ovenfor. Vi mener at passende størrelse på slik tvangsmulkt vil være en dagmulkt på kr 1.000, -. Samtidig varsles det også om at det kan bli aktuelt med tvangsgjennomføring dersom pålegg ikke følges.

Med hjemmel i forskrift om vern av Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. IV, pkt. 1.1 avslår verneområdestyret søknad om ettergodkjenning av tiltak som er gjennomført uten søknad. Denne saken dreier seg om omfattende byggearbeid som er gjort uten at søknad og tillatelse var i orden. Tiltakene bryter både med verneforskrift, naturmangfoldloven og retningslinjer i forvaltningsplanen.

ST 52/20 Framlegg til skisse til bomreglement for anleggsvegen Sandvatnet Holmavatnet, Holmavassåno biotopvernområde og Dyraheio landskapsvernområde, Suldal kommune

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Behandling

Forvalter Alf Odden gjorde kort greie for historikken i saka. Ble presisert at forslaget til nytt reglement er et innspill til Hydro og at det er de som må avgjøre hvordan nytt bomreglement skal se ut. Bjørn Laugaland refererte frå epost frå grunneier i området datert 27.11.2020 der verneområdestyret vart oppfordra om å utsette saka. Verneområdestyret vedtok likevel å behandle saken i møtet.

Forvalters innstilling enstemmig vedtatt med følgende tilføyelse: I oversendingsbrev til Hydro tas omtale av privatrettslige forhold ut.

Forvalters innstilling

Vernområdestyre vil oppmode Hydro om å legge framlagt skisse til grunn når bomreglementet for anleggsvegen Sandvatnet-Holmavatnet skal fastsettest.

ST 53/20 Møteplan for verneområdestyre for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane 2021

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR- 02.12.20

Følgende møteplan enstemmig vedtatt:

Dato	Tid og sted	Hva skjer
8. mars	Kl. 11.00 Hjelmeland	Ordinært styremøte
25. – 27. mai	Kl. 11.00 Sirdal	Styremøte og befaring
6. september	Kl. 11.00 Bygland	Ordinært styremøte
8. november	Kl. 11.00 Bykle	Ordinært styremøte

ST 54/20 Eventuelt

Godkjent timetall for møtet: 3 timer og 30. minutt